

Декларација о геноциду*

Пета међународна конференција о Јасеновцу,

– полазећи од чињенице да се у данашњој Републици Хрватској намјерно и систематски затире сјећање на геноцид који су власти Независне Државе Хрватске, која је укључивала и подручје данашње Босне и Херцеговине, посебно муслимане прозване „цвијећем хрватског народа“, те дио Срема који је данас у саставу Републике Србије, током Другог свјетског рата починиле над Србима, Јеврејима и Ромима;

– имајући у виду да се у хрватским јавним гласилима и квази историографским радовима не само прећуткују него и радикално умањују жртве овог геноцида, нарочито у Јасеновцу, и њихов број своди на само 40.000 убијених Срба, Јевреја и Рома, као што је то, у својству историчара, чинио и први предсједник Републике Хрватске Фрањо Туђман;

– имајући на уму да се усташе као починиоци геноцида у Независној Држави Хрватској, укључујући и Анту

Павелића, данас у Хрватској од стране веома утицајних и веома пристрасних фактора, представљају као борци за национално ослобођење и независну Хрватску на темељу такозваног историјског и државног права хрватског народа;

– будући да историјски доказан геноцид над српским, јеврејским и ромским народом никада није био предмет примјерене политичке осуде ни у Титовој комунистичкој Југославији ни у данашњој Републици Хрватској и да хрватски народ никада није прихватио одговорност за геноцид који је у његово име почињен, како је то иначе учинио њемачки народ за холокауст који су у његово име извршили нацисти, а да ни Римокатоличка црква није осудила злочине геноцида у НДХ као што је осудила злочине на другим европским стратиштима у Другом свјетском рату и извинила се због учешћа неких њених представника у њима;

– будући да власти Народне односно Социјалистичке Републике Хрватске, као федералне јединице у оквиру

* Декларација о геноциду Независне државе Хрватске над Србима, Јеврејима и Ромима током Другог свјетског рата, Пета међународна конференција о Јасеновцу 24–25. мај 2011, Бања Лука...

ФНРЈ односно СФРЈ, и данашње Републике Хрватске, као независне државе, никада нису понудиле обештећење жртвама геноцида и њиховим потомцима;

– будући да стратишта на којима су жртве овог геноцида биле мучене, масакриране и убијане и масовне гробнице у које су бацане и без дужног поштовања и примјереног обреда покопане, до данас нису на ваљан начин обиљежени и заштићени;

– будући да су Анте Павелић и многи његови доглавници по окончању рата побјегли из Независне Државе Хрватске, користећи тзв. пацовске канале, укључујући и помоћ појединих ватиканских клирика и прелата, те да многим од њих није суђено у земљи, што би хрватски народ довело до признања непојмљивих злочина почињених у његово име и моралног просвјетљења и прочишћења;

имајући све то на уму, Пета међународна конференција о Јасеновцу закључује:

– да су злочини усташа над Србима, Јеврејима и Ромима током Другог свјетског рата у Независној Држави Хрватској смишљен и планиран геноцид, онакав какав је дефинисан Конвенцијом о спречавању и кажњавању геноцида, усвојеном од стране Генералне скупштине Уједињених нација 9. децембра 1948. године;

– да је приликом провођења овог геноцида само у јасеновачком систему хрватских концентрационих логора за истребљење Срба, Јевреја и Рома и неистомишљеника мучено, пљачкано, силовано и потом убијано од стране

Независне Државе Хрватске: 700.000 Срба, 23.000 Јевреја и 30.000 Рома, једино због тога што су припадали другом народу, вјери или раси;

– да је Независна Држава Хрватска била једина земља током Другог свјетског рата у којој су постојали концентрациони логори за истребљење дјеце у Старој Градишци, Јасеновцу, Уштици, Јабланцу, Јастребарском, Ријечи код Јастребарског, Горњој Ријечи код Крижеваца и Лобограду и да је у њима према непотпуним истраживањима страдало 42.791 српско дијете, 5.737 ромске дјеце и 3.710 јеврејске дјеце,

– да је злочин геноцида у Независној Држави Хрватској по својим размјерама раван холокаусту који је нацистичка Њемачка извршила над Јеврејима;

– да је током провођења овог геноцида велики број Срба био принуђен да, зарад спаса голог живота, промијени свој национални и духовно-историјски идентитет и да се одрекне своје православне вјере и под присилом и смртном пријетњом прихвати католицизам;

полазећи од ових закључака, Конференција захтијева:

– да Република Хрватска, као држава хрватског народа, одлуком својих највиших органа, прихвати историјску и сваку другу одговорност за геноцид Независне Државе Хрватске над Србима, Јеврејима и Ромима током Другог свјетског рата;

– да се на достојан начин обиљеже и обезбиједе сва мјеста злочина и чува успомена на његове многобројне жртве;

– да се у цјелини сачува и одржава, као споменик жртвама, Јасеновачки комплекс концентрационих логора за истребљење Срба, Јевреја и Рома;

– да се утврди и спроведе програм заштите и уређења Спомен-подручја Доња Градина;

– да се у Републици Хрватској, Босни и Херцеговини и Републици Србији одреди исти дан у знак сјећања на жртве геноцида у Независној Држави Хрватској – Србе, Јевреје и Роме;

– да се утврди и у разумном року исплати правична одштета жртвама овог геноцида и њиховим потомцима од стране Републике Хрватске.

Конференција очекује да међународна јавност, посебно државе антифашистичке коалиције Другог свјетског рата, подрже ову Декларацију о геноциду Независне Државе Хрватске, како би она, након седамдесет година чекања, угледала свјетлост дана.

Бања Лука, 11. 6. 2011..

Martyrdom of Saint Vukašin of Jasenovac
Icon in the Monastery of Čelija Piperska
Icon by Nun Angelina